

Nr 346.

Av herr **Granath**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående rätt till tjänstepension för tjänstemän, tillhörande den civila statsförvaltningen, och för arbetare i statens tjänst.

Kungl. Maj:ts proposition nr 222²) till riksdagen angående tjänstepension för arbetare i statens tjänst (tjänstepensionsreglemente för arbetare).

I förslaget till tjänstepensionsreglemente för arbetare, vilket även skulle gälla för s. k. säsongarbetare, vars anställning omfattat minst 30 månader under fem på varandra följande kalenderår, har departementschefen förklarats, att ifrågavarande reglemente uppenbarligen icke är avsett att bliva gällande för bland andra låd- och lantbrevbärare på grund av att för dessa anställningshavare för närvarande är anordnad en särskild understödsverksamhet enligt av riksdagen antagna huvudgrunder.

Denna understödsverksamhet kan dock icke ersätta en ordnad pension, då densamma bedrivs utan iakttagande av de betryggande former, som innefattas i ett pensionsreglemente. Låd- och lantbrevbärarna ha förklarats vara tjänstemän och lyda i rättsligt avseende under de lagparagrafer, som gälla för ämbets- och tjänstemän, varför det torde vara välmotiverat att icke undantaga denna grupp av statsanställda från en ordnad pensionering, då deras arbetstid i postverket är av samma utsträckning som s. k. säsongarbetares.

Kommunikationsverkens lönenämnd yttrade också vid behandling av 1930 års pensionskommitténs förslag till tjänstepensionsreglemente för arbetare följande:

1 §.

»Såsom redan är nämnt, skulle enligt 1 § 2 mom. såsom förutsättning för pensionsrätt gälla, att vederbörande anställningshavare varit i statens tjänst anställd antingen 21 månader i en följd eller ock minst 7 månader för vart och ett av tre på varandra följande kalenderår. Enligt 1 § 1 mom. gäller tillika, att för anställningshavaren är fastställd en arbetstid av »normal omfattning». Med sistnämnda uttryck säga sig de sakkunniga förstå en för dag, vecka eller annan tidsperiod fastställd arbetstid av i yrket gängse omfattning, exempelvis 8 timmar per dag eller 48 timmar per vecka.

Enligt nämndens mening bör det i främsta rummet vara den totala arbetstiden för år och icke en för dag beräknad minimitjänstgöring, som är avgörande för rätten att komma i åtnjutande av pensionsförmån. Därest en arbetare, som under 7 månader fullgör 208 arbetstimmar per månad eller tillhoppa 1,456 arbetstimmar under året, skall inordnas under

pensionsreglementets bestämmelser, synes det nämnden skäligt, att så sker jämväl beträffande en arbetstagare, som exempelvis under var och en av årets månader kan räkna en arbetstid av 122 timmar eller under året i sin helhet tillhoppa 1,464 timmar.

Genom den av de sakkunniga föreslagna formuleringen av § 1 mom. 1 och 2 skulle exempelvis en sådan grupp arbetstagare som städerskorna i statens verk i stor utsträckning bliva utesluten från möjligheten att komma i åtnjutande av pensionsrätt enligt reglementsförslagets bestämmelser. Detsamma kan ock beräknas bliva förhållandet beträffande vid postverket anställda läd- och lantbrevbärare samt diligensförare.

En ändring i 2 mom. av förevarande paragraf synes böra vidtagas på så sätt, att såsom villkor för pensionsreglementets tillämpning kommer att gälla ett visst minimiantal arbetstimmar för år, förslagsvis 1,500 timmar, i stället för den i momentet föreslagna minimitiden. Under förutsättning att så sker torde ock sådan jämkning böra vidtagas i paragrafens 1 mom. att föreskriften om en arbetstid av normal omfattning bortfaller.»

Då enligt propositionen tjänstepensionsreglementet för arbetare även skulle gälla för arbetare med 30 månaders anställning under fem på varandra följande kalenderår skulle arbetstiden för dessa per år uppgå till 1,248 timmar. Om nu denna arbetstid är förlagd till 6 månader i en följd under året eller exempelvis 4 à 5 timmar per dag, blir ju arbetsprestationen densamma, och givetvis bör det vara det mått av arbete, som utföres för staten, vilket bör motivera pensionsrätten.

Med hänvisning till ovanstående hemställes,

att riksdagen måtte bifalla Kungl. Maj:ts proposition nr 222²⁾ angående tjänstepension för arbetare i statens tjänst (tjänstepensionsreglemente för arbetare), dock med följande ändring, nämligen

att lant- och ladbrevbärare i postverket med samma antal arbetstimmar per år som de s. k. säsongarbetare, vilka föreslås att erhålla tjänstepension enligt tjänstepensionsreglementet för arbetare, även måtte erhålla pensionsrätt enligt ovannämnda pensionsreglemente.

Stockholm den 5 april 1934.

P. Granath.